

โดย ทันตแพทย์หญิงพินทิพา บุญยะรัตเวช

คุณหมอ

หลายท่านอาจคิดว่าเรื่องผู้สูงอายุ
ยังเป็นเรื่องไกลตัว เพราะอายุคุณหมอเองก็
ยังน้อย ผู้ป่วยที่ดูแลอยู่ส่วนใหญ่มิใช่ผู้สูงอายุ แต่หาก
คิดดูดี ๆ เชื่อว่าคุณหมอหลายท่านก็ได้มีโอกาสดูแลผู้สูงอายุ
ที่บ้านอยู่แล้ว หรือเราอาจจะลองคิดในมุมที่ว่า เราจะ
เตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุ (ในอนาคตซึ่งไม่ไกลนัก)
ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้อย่างไรดี

.....

เสวนา

สังคมผู้สูงอายุ

ศ.บพ.สุกฤษฎี จิตะพันธ์กุล

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านแรก คือ ศ.บพ.สุกฤษฎี จิตะพันธ์กุล จากคณะ
แพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายกสมาคมพัฒนาวิทยาและเวชศาสตร์
ผู้สูงอายุไทย ท่านยังเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนของประเทศไทย ในคณะกรรมการ
เตรียม “International Action Plan on Ageing” ขององค์การสหประชาชาติ
ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2545 และเป็นประธานคณะอนุกรรมการติดตามและ
ประเมินแผนระยะยาวผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) เป็น
President-Elect, International Association of Gerontology and Geriatrics:
Asia-Oceania Region Executive Committee ด้วยคุณวุฒิและประสบการณ์
เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ที่หาใครเทียบได้ยากในประเทศไทย อาจารย์สุกฤษฎีได้ทุ่มเท
แรงกายและแรงใจ ในการพัฒนาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ให้บัณฑิตแพทย์
ได้มีประสบการณ์ในการดูแลผู้สูงอายุที่เหมาะสม

ในการเสวนานี้ อาจารย์สุกฤษฎี จะมาปลุกตั้งรู้ให้แก่พวกเราตั้งแต่
เปิดประเด็นให้ชวนคิดถึงนิยามของ “ผู้สูงอายุ” ที่ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน
ระบุไว้ว่า คือ ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่างไรก็ตาม อาจารย์สุกฤษฎี กลับว่า
“แต่โดยเบื้องต้นแล้ว มีคำถามที่ต้องการคำอธิบายเพื่อความเข้าใจในบริบทของ
ผู้สูงอายุว่า **ทำไมต้องใช้อายุ 60 ปีเป็นเกณฑ์ ทำไมประเทศที่พัฒนาแล้ว**

จึงใช้อายุ 65 ปี ซึ่งมากกว่าประเทศไทยถึง 5 ปี ความแตกต่างนี้เป็นการกำหนดโดยอิงกับบริบททางสังคมและเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ
(แต่ละประเทศอาจจะใช้ตัวเลขที่ไม่เท่ากัน และมีความแตกต่างกันระหว่างเพศหญิงและชาย) ในขณะที่ประเทศไทยใช้สิ่งที่ยึดถือกันมาแต่เดิม
ตามนิยามขององค์การสหประชาชาติ” **ความสำคัญของเกณฑ์นี้อยู่ที่การนำไปใช้เพื่อกำหนดการให้สิทธิ เช่น การรับบำนาญจากรัฐ
และสวัสดิการต่าง ๆ หรือกำหนดการตัดสินใจ เช่น การเกษียณอายุจากการทำงาน เป็นต้น** หากเป็นท่านผู้อ่านแล้ว อยากที่จะกำหนด
เกณฑ์ใหม่หรือทั้งไว้ตามเดิม นอกจากนั้น เราจะเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้นเมื่ออาจารย์สุกฤษฎีชี้ประเด็นให้เห็นว่า หากจำนวนผู้สูงอายุเป็นสัดส่วนที่
ใหญ่ขึ้นเทียบกับประชากรทั้งหมด จะมีผลกระทบอย่างไรต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ คงชวนให้เราคิดว่า เราในฐานะทันตแพทย์จะอยู่หนึ่ง
หรือตั้งรับอย่างไรดี

เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองครบรอบ 10 ปี การสถาปนาราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย ทางราชวิทยาลัยฯ ร่วมกับ มูลนิธิทันตนวัตกรรมในพระบรมราชูปถัมภ์ หน่วยงานตรกรมพระราชทาน ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมาคมพุดาวิทยา และเวชศาสตร์ผู้สูงอายุไทย และมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย จึงได้เตรียมจัดการประชุมวิชาการเรื่อง “การเตรียมความพร้อม ผู้สูงอายุในประเทศไทย” ระหว่างวันที่ 23 - 25 ตุลาคม 2556 ณ ห้องประชุมสโมสรทหารบก

หนึ่งในหัวข้อการบรรยายที่น่าสนใจอย่างมากคือ การเสวนา “สังคมผู้สูงอายุ วิกฤติ หรือ โอกาส” ตอน “ตื่นรู้ ตื่นสู้ ...สู้วัยชรา” โดยที่ผู้จะมาปลูกให้ตื่นกับเรื่องนี้ล้วนแต่เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในศาสตร์ด้านผู้สูงอายุโดยเฉพาะ ทั้งในเชิงวิชาการ เชิงสังคมและเชิงนโยบายระดับประเทศ จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และเพื่อสร้างบรรยากาศการเสวนาแบบสบาย ๆ แต่เปี่ยมด้วยความคิดอันแหลมคม เราจึงได้เชิญ *คุณประสาน อิงคนันท์* (พิธีกรรายการ คน คืบ คน) มาเป็นผู้ดำเนินการเสวนาในครั้งนี้

วิกฤติ
หรือ

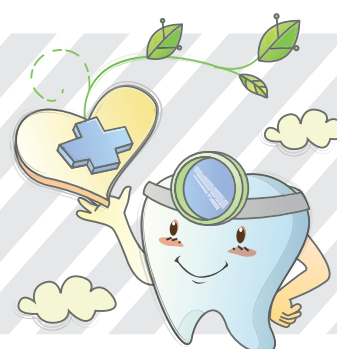
โอกาส

เรื่องใกล้ตัว....กว่าที่คิด

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 คือ **นพ.อุสสุ ศิริพานิช** ประธานมูลนิธิ สถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย อดีตประธานสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ผู้ที่ได้ก่อตั้งชมรมแพทย์ผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมให้แพทย์เฉพาะทางด้านผู้สูงอายุ และด้วยฉายา “เป่าบันจิ้นแห่งวงการสาธารณสุข” ทำให้ไม่เป็นที่สงสัยเลยว่าท่านจะมีมุมมองที่พร้อมสรรพ ทั้งข้อเสนอแนะในด้านการบริการทางการแพทย์ การรองรับทางสังคม และสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ และช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุไทย ยิ่งไปกว่านั้น จากประสบการณ์ตรงของการเป็นผู้สูงอายุด้วยตัวท่านเอง (ขณะนี้ท่านอายุ 88 ปี) ท่านจะมาปลูกให้เรตื่นรู้ พร้อมเป็นผู้สูงอายุ ด้วยมุมมองที่สวยงามของสังคมผู้สูงอายุ เตรียมตัว “ชรา” อย่างไรให้เป็นสุข และการอยู่ร่วมและช่วยเหลือกันในครอบครัวที่มีผู้สูงอายุทว่าอย่างไร ให้สุขทั้งสองฝ่าย ทั้งในฐานะผู้สูงอายุ และลูกหลานที่ดูแล

นพ.อุสสุ ศิริพานิช

kusana thaisitragul

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านสุดท้าย
คงไม่มีใครไม่รู้จัก **คุณรสนา โตสิตระกูล** สมาชิกวุฒิสภา ที่ชาวกรุงเทพมหานครภาคภูมิใจ ให้เป็นตัวแทนอยู่ในสภาด้วยคะแนนเสียงเลือกตั้งที่สูงที่สุดของกรุงเทพมหานคร เมื่อปี พ.ศ. 2551 เป็นอีกท่านหนึ่งที่ได้ให้เกียรติมาร่วมเสวนาในครั้งนี้ ชื่อของคุณรสนาเป็นที่คุ้นเคยในฐานะนักบรรณคดีด้านสุขภาพและสิทธิผู้บริโภค เป็นผู้มีส่วนร่วมในการวางนโยบายของประเทศ คุณรสนาจะมาวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของประเทศเกี่ยวกับผู้สูงอายุว่ามาถูกทิศทางแล้วหรืออย่างไร ระบบสวัสดิการทั้งทางด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ภาครัฐเตรียมไว้ ประเด็นเกี่ยวกับงบประมาณที่พร้อมจะรองรับจำนวนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเพียงพอแล้วจริงหรือไม่ โดยทั้งหมดนี้ จะถูกนำมาตีแผ่เพื่อเพิ่มความเข้าใจในเรื่องสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยที่กำลังสืบคลานเข้ามาอย่างมั่นคงนี้ว่าแท้ที่จริงแล้วมันเป็นเรื่องดีหรือโอกาสที่จะทำให้สังคมโดยรวมพัฒนาขึ้นโดยผู้ดำเนินรายการมีอาชีพอย่างคุณประสาน อิงคนันท์ จากรายการคน คั่น คน ที่โด่งดังในแง่การสะท้อนสังคมที่เป็นจริงให้กระจ่างชัด

.....

จากเนื้อหาเด่นและคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมเสวนาที่เล่ามานี้ เชื่อว่าคุณหมอหลายท่านคงรู้สึกได้ว่าจะเสียค่ายแคไทยหากไม่ได้รับฟังรายละเอียดและกระตุกเสวนาจริง ๆ ในวันนี้ และเราในฐานะทันตแพทย์ ในฐานะผู้ใกล้ชิดวัยชรา ในฐานะผู้ดูแลสังคมนี้ จะมีส่วนร่วมผลักดันให้สังคมและสิ่งแวดล้อมของเราเอื้อต่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขได้อย่างแน่นอน

นอกจากการเสวนา “สังคมผู้สูงอายุ วิฤติ หรือ โอกาส” แล้ว ยังมีหัวข้อการบรรยายอื่น ๆ ที่น่าสนใจอีกมากมาย เช่น **“ทันตนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ”** โดย ศ.พิเศษ.ทพญ.ท่านผู้หญิงเพ็ชรา เตชะกัมพุช ประธานมูลนิธิทันตนวัตกรรม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หน่วยทันตกรรมพระราชทาน ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และประธานคนแรกของราชวิทยาลัย พบกับผลงานหลากหลายของมูลนิธิ และงานวิจัยที่พัฒนาสู่ประโยชน์แก่ประชาชนจากทันตแพทย์นักเรียนทุนอานันทมหิดล ที่ช่วยให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุดีขึ้น พบกับ **บทเรียนการรองรับสังคมผู้สูงอายุจากประเทศแคนาดา** จากประสบการณ์ตรงของ **Prof. Michael MacEntee** ซึ่งเป็นทันตแพทย์สาขาทันตกรรมประดิษฐ์และอดีต President of Geriatric Oral Research Group of International Association of Dental Research (IADR) และหันมามอง

“อนาคตสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุในประเทศไทย” พร้อมทั้งวางแผนงานทันตกรรมผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับล่าสุด จาก ทพ.สุราเจียมณิโชติชัย ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และ อ.ทพญ.ดร.มัทนา เกษตระทัต ผู้ที่ได้ศึกษาต่อทั้ง Certificate และ Ph.D. in Geriatric Dentistry โดยตรงและที่ขาดไม่ได้ เรื่องใกล้ตัวในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุในคลินิกทันตกรรม ตั้งแต่เรื่องนอกปากแต่ต้องรู้ให้จริง **“เข้าใจโรคทางกาย เรื่องทางใจผู้สูงอายุ”** โดย อ.พญ.อรพิษฐา ไกรฤทธิ และปิดท้ายด้วยการดูแลผู้ป่วยสูงอายุแบบองค์รวม **“ทันตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ศาสตร์ของความพอเพียง”** โดยทีมผู้เชี่ยวชาญ ทั้งในสาขาทันตกรรมประดิษฐ์ (ผศ.ทพ.สรรพพัชญ์ นามะโน) วิทยาเอ็นโดดอนท์ (รศ.ทพญ.ปิยาณี พาณิชย์วิสัย) และปริทันตวิทยา (ผศ.ทพญ.อรรณณ จรัสกลางกูร)

สำหรับสมาชิกสามัญที่ต้องการเข้ารับชมวิทยฐานะ และทันตแพทย์ที่ต้องการส่ง Abstract ในการนำเสนอผลงานฯ กรุณาส่งข้อมูลภายในวันที่ 31 กรกฎาคม 2556

ติดตามรายละเอียดและ download เอกสารลงทะเบียนได้ใน www.royalthaident.org นะคะ